

IZBY HANDLOWEJ POLSKO - WĘGIERSKIEJ

Czasopismo, organ oficjalny Izby Handlowej Polsko-Węgierskiej w Warszawie.

Ludna 9, tel. 219-02

Lengyel-Magyar Kereskedelmi Kamara
V a r s ó

28 czerwca 1929 r

„Okólnik“ otrzymują bezpłatnie wszyscy członkowie Izby.

*Sprawozdanie z Międzynarodowych Targów
w Budapeszcie.*

Tegoroczne Targi Międzynarodowe w Budapeszcie, które odbyły się w czasie od 4—13 maja, wypadły znacznie okazalej od targów w latach ubiegłych. Przedewszystkiem teren targów został znacznie powiększony, a pozatem przemysł węgierski wystąpił znacznie szerzej niż dotychczas. Przemysły kilku krajów bałkańskich oraz wspaniała grupa francuska i japońska uzupełniały Targi.

Sledząc stały rozwój Międzynarodowych Targów w Budapeszcie z jaknajwiększym zainteresowaniem pod kątem widzenia interesów polskich, nie można było w tym roku pominąć wielkiego znaczenia propagandowego, jakie Targi budapeszteńskie miały dla całej Europy środkowej i południowej. Polska była na nich reprezentowana przez kilka tylko firm, z których na pierwsze miejsce wybijała się fabryka PEPEGE w Grudziądzu. Pozatem pozostaliśmy w tyle za innymi narodami, biorącymi udział w Targach, na korzyść zresztą naszej P.W.K. w Poznaniu.

Węgierski przemysł maszynowy wystawił w tym roku kilka nowych maszyn i motorów, — ciekawie rozwija się przemysł samochodowy, bardzo młody na Węgrzech. Jednak taka maszyna, nie ustępująca innym europejskim wozom nieseryjnym, po doliczeniu zwrotu ceł i premij eksportowych, winna się w Polsce kalkulować taniej od niektórych samochodów amerykańskich, seryjnych.

W produkcji materiałów budowlanych wykazują Węgry duże postępy. Cementy szybkowiązące, nowe maszyny do schematyzowania konstrukcji, szereg ulepszeń w zakładaniu okien, konstrukcji wewnętrznych i t. p. winny zaciekawić rynek polski w okresie przewidywanego wzmożenia ruchu budowlanego w roku przyszłym.

Ciekawy wynalazek Polaka demonstrowano na Targach, mianowicie nowego pomysłu organy kościelne, nazwane Organium, patentu Franciszka Kastjaka. Organy te posiadają 6 rejestrów i 3 linie głosów,

*Do naszych węgierskich czytelników.**Magyar olvasóinkhoz.*

Az egyetlen lengyelországi folyóirat, mely kizárólag magyar kérdésekkel foglalkozik, ezen „Okólnik“ (Jelentés), mely néhány év óta jelenik meg s állandóan megvilágítja a magyar gazdasági helyzetet, továbbá felvilágosításokat ad a lengyel kereskedelmi és gazdasági köröknek a magyar gazdasági és ipari termékek behozatali lehetőségeit illetőleg.

A kölcsönös árucseré a barátságos viszonyban elő két ország közt az utóbbi időben nem olyan, a milyennek kellene lennie. Különböző akadályai vannak ennek, melyeknek elhárításán állandóan dolgozik a varsói Lengyel-Magyar Kereskedelmi Kamara. Örömmel jelenti a Kamara, hogy sok magyar cég, mely Lengyelországba szállít árukat, vagy itt vesz nyers anyagot, gyakran fordul utbaigazítás és informálás céljából a Kamarához. A Kamara már 9 év óta szolgál felvilágosításokkal a magyar gazdasági köröknek és a jövőben is állandóan arra fog törekedni, hogy a lehető legnagyobb mértékben előmozdítsa a kölcsönös gazdasági kapcsolatok fejlődését és virágzását.

A varsói Lengyel-Magyar Kereskedelmi Kamara jelentései, melyek időközönként ezer példányban jelennek meg, a legalkalmasabb eszköz a magyar gazdasági körökre nézve, hogy a lengyel vevőkhöz közvetlenül utat találjanak. Ezért a Kamara szívesen rendelkezésére bocsátja lapját úgy a magyar áruk propagálása valamint a magyar gazdasági kérdéseknek a lengyel kereskedelmi világ körében való ismertetése céljából. Minden kérdést és levelezést illetőleg a varsói Lengyel-Magyar Kereskedelmi Kamarához kell fordulni. (Izba Handlowa Polsko - Węgierska, Warszawa, Ulica Ludna 9, tel.: 219-02).

kosztują wszystkiego około 3 tysięcy Pengö, t. j. przeszło 5.000. — Złotych. Wobec przeszło dziesięciokrotnego kosztu normalnych organów kościelnych, wynalazek ten wzbudził olbrzymie zainteresowanie świata muzycznego i kościelnego. Pan Kastjak zamierza w Polsce wkrótce spopularyzować swój świeży wynalazek.

Węgierski przemysł artykułów spożywczych coraz potężniej się rozwija. Na uwagę zasługuje prócz przemysłów konserwowego i mięsnego, olbrzymi rozwój mleczarstwa i serowarstwa, dążącego do wycieszenia importu serów zagranicznych.

Z podziwem należy stwierdzić ogromny rozwój węgierskiego przemysłu włókienniczego. Szereg nowych fabryk wyrobów bawełnianych i wełnianych coraz to powiększa swą produkcję na niekorzyść polskiego eksportu. Wobec jednak szybkiego rozwoju przemysłu włókienniczego wzrasta ogromnie zapotrzebowanie na wszelkiego rodzaju artykuły pomocnicze, jak szpulki, kartonaze, różne dodatki do apretur, do przędzalni i t. p., które z powodzeniem mogą być na Węgry eksportowane przez drobniejsze wytwórnie polskie, zaopatrujące w dodatki przemysł włókienniczy łódzki.

Przemysł elektryczny i radiowy bardzo pokaźnie się prezentował również węgierski przemysł chemiczny i farmaceutyczny wspaniale wystawiał. Meble węgierskie, szczególnie tańsze rodzaje, fabrykowane masowo, mogłyby znaleźć zbyt w Polsce w sferach włościańskich, jako znacznie tańsze od naszych.

Wreszcie należałoby zwrócić uwagę naszym eksporterom, że Targi Budapeszteńskie są zwiedzane przez całe Bałkany i kraje czarnomorskie, jako takie więc są miejscem wypadowem dla polskiego eksportu. Pożądanem więc byłoby w roku przyszłym większe ich obesłanie przez przemysł polski. Katalog targów do przejrzania w Izbie Handl. Pol.-Węg. w Warsz.

Legalizacja przez węgierskie urzędy konsularne świadectw pochodzenia.

Ulgi celne, wymienione w traktatach międzynarodowych mogą być stosowane do niżej podanych artykułów tylko na zasadzie świadectw pochodzenia.

Świadectwa te winny być wystawione przez upoważnione do tego instytucje mające swe siedziby w kraju wysyłki towarów na Węgry. (W Warszawie Izba Handlowa Polsko-Węgierska).

Powyższe towary, o ile pochodzą ze składów wolnościowych na terenie Niemiec, Austrii, lub Szwajcarii winny być zaopatrzone w świadectwo pochodzenia wyraźnie świadczące o ich francuskiej fabrykacji, wystawione przez Izbę niemiecką, austriacką lub szwajcarską.

Pozycja węgierskiej taryfy celnej:

Nazwa towaru:

23 punkt a	Sery: Munster, Bleu d'Auvergne et de Jura, Gex, Sassenage, Septmoncel, Moncenis, Cantal, Port Salut, Comté (rodzaj Gruyère), Comté (rodzaj Emmenthaler).
23 punkt b	Roquefort, Camembert, Brie, Livarot, Petit Suisse, Demisel
102	Ziarna arachidowe (Orzechy arachidowe).
125	Wódki z okolic Armagnac, hiszpańskie konjaki.
126	Marashiro di Zara, jak również likier hiszpański i inne słodzone i wypalane trunki alkoholowe pochodzenia hiszpańskiego. Francuski likier pomarańczowy.
127	Wódki hiszpańskie.
131	Wino.
133	Wino szampańskie (musujące).
168 (b) 1.	Sardynki.
168 (b) 2.	Anchovis w oliwie.
334	Oliwa z oliwek.
do p. 331—334	Czysta oliwa z oliwek w naczyniach o wadze do 25 Kg.
431	Francuski alkohol pomarańczowy.
626	Palta męskie, chłopięce i dzieciinne, o ile nie mają podszewki jedwabnej, z jedwabiu sztucznego lub półjedwabnej i nie są z futrem. Włączone są tu również palta wykonane z materiałów impregnowanych, jednak z wyjątkiem podpadających pod pozycję 678.
628	Ubrania dzieciinne.
961.	Imitacje klejnotów: wyroby z weneckiej Conterie (emalia, perły szklane, nici szklane) z kauczukiem, skórą i metalami nie złożonemi, nie srebrzonemi i nie emaljowanemi w nieznacznych ilościach.

Świadectwa pochodzenia, wystawiane na powyższe towary winny być legalizowane przez węgierskie urzędy konsularne.

Węgierski przemysł włókienniczy.

Przemysł włókienniczy na Węgrzech rozwija się w bardzo szybkim tempie i obecnie już istnieją tam 163 fabryki włókiennicze, nie licząc fabryk konfekcji, przemysłu ludowego i t. p.

Fabryki te według rodzaju wytwarzanych artykułów dzielą się następująco:

Przemysł wełniany	Fabryk 23
„ bawełniany	„ 32
„ konopie, len i juta	„ 17
„ dziany, trykotaze	„ 25
Farbiarnie i blichy	„ 11
Fabryki nici	„ 6
„ wstążek i pasmanterji oraz koronek	„ 13
Kapelusznictwo	„ 5
Fabryki jedwabiu	„ 6
„ odzieży	„ 10
Inne branże włókiennicze	„ 15

Razem fabryk 163.

Według danych statystycznych węg. Ministerstwa Handlu przywóz i wywóz surowców, półproduktów i artykułów gotowych wynosił:

Przemysł włókienniczy węgierski posiada:

Przędzalnie bawełny	248.000 wrzecion
Tkalnie bawełny	11.000 krosien
Przemysł wełniany	1.760 „
Przędzalnie konopi	5.000 wrzecion
„ lnu	20.700 „
Tkalnie lnu i konopi	1.260 krosien
Przemysł jutowy	765 „
Przędzalnie jedwabiu	456 wrzecion
Tkalnie jedwabiu	1.200 krosien
Drukarnie i farbiarnie	42 walce.

Wartość produkcji tekstylnej węgierskiej wynosiła w roku 1927-ym, na zasadzie ostatecznych danych, świeżo opublikowanych przez węgierskie Ministerstwo Handlu, Pengö 343.500.000, — gdy w roku 1926-tym 264.000.000 — Pengö.

Należy zanotować wielkie postępy specjalnie w przędzalnictwie bawełny oraz w tkactwie jedwabiu, — inne branże zadawalniają się jedynie kompletowaniem i modernizowaniem już istniejących instalacji.

R o d z a j	Wartość w tysiącach Pengö		+ % wzrost lub — ubytek	kwintale		+ % wzrost lub — ubytek		
	1927	1928		1927	1928			
	P	R	Z	Y	W	Ó	Z	
S u r o w c e (bawełna, len, konopie, juta, weł- na i wełna czesankowa oraz jed- wab)			41.368	49.124	+19	237.978	249.220	+5
P ó ł p r o d u k t y (przędza bawełniana, lniana, ko- nopna, jutowa, kokosowa, weł- niana, jedwabna i jedwab sztu- czny)			79.423	69.950	—12	156.592	118.310	—24
P r o d u k t y g o t o w e (tkaniny wszelkiego rodzaju, ko- ronki, wstążki, kapelusze, konfek- cja, bielizna i t.p.)			239.808	221.862	—7,5	185.447	154.424	—17
		W	Y	W	Ó	Z		
P ó ł p r o d u k t y (przędza wszelkiego rodzaju)			8,601	9,362	+9	12,809	15.146	+18
P r o d u k t y g o t o w e (tkaniny, nici, koronki, konfekcja, siatki i t.p.)			33,123	50,816	+53	31,638	50,110	+58

Porównyując te zestawienia, należy podkreślić, że przywóz gotowych wyrobów włókienniczych na Węgry maleje na korzyść przywozu surowców i półproduktów. Fakt ten ma duże znaczenie dla Polski, ponieważ rynek węgierski zaopatrywał się dotąd w bardzo dużej części w gotowe towary polskie.

Natomiast ciekawem jest, że konsumpcja materiałów włóknistych na Węgrzech w roku ostatnim zmalała. To zjawisko fenomenalne należy przypisać nie tyle kryzysowi ogólnemu konsumpcji, ile szeregowi upadłości, jakie miały miejsce na Węgrzech w roku ostatnim, stwierdzono bowiem, że 75% niewypłacalnych firm handlowało manufakturą. Passywa branży tekstylnej wykazują w czasie od października 1927-go roku do października 1928 roku 511 firm niewypłacalnych, na sumę 34 milionów Pengö. Według danych związku obrony wierzycieli na Węgrzech, fabryki węgierskie były poszkodowane w tych upadłościach na 5.2 milionów Pengö, zaś kupcy zagraniczni (dostawcy) na 10.800.000 Pengö. Udział więc zagranicy w tej sumie wyniósł 31.6%. Pomiedzy przedsiębiorstwami, które ogłosiły upadłość były tylko dwie fabryki, resztę stanowili kupcy.

Eksport węgierskich wyrobów włókienniczych wzrósł w materiałach gotowych o 58%, w półproduktach o 18%, a więc stanowi największy wzrost eksportu w porównaniu z innym przemysłem. Świadczy to, że węgierskie wyroby włókiennicze na rynkach obcych mogą konkurować z produkcją innych krajów.

Ilość robotników, zatrudnionych w przemyśle włókienniczym węgierskim wynosiła przy końcu 1928 r. około 42.000, a wysokość robocizny dosięgała około 45 milionów Pengö.

Produkcja wina na Węgrzech.

Węgry przed wojną w roku 1913-tym posiadały 372.000 hektarów pod uprawą wina, dających produkcję 4.4 milionów hektolitrow moshczu winnego (brzezki). Natomiast po okrojeniu Węgier po wojnie w roku 1928 wyniosła produkcja na 222.000 hektarów 3.14 milionów hektolitrow. Średnia produkcja z hektara podniosła się więc z 11.9 na 14.2 hektolitra.

Jeśli chodzi o zestawienie ilości wina eksportowanego z terytorjum obecnych Węgier, to wywóz w roku 1913 wynosił 40 milionów Pengö dla dawnej Australji i 10 milionów Pengö dla krajów położonych poza wspólnem terytorjum celnem austro-węgierskiem. W roku 1928 wywóz nie przekroczył

wartości 10 milionów Pengö, pomimo wysiłków czynionych przez eksporterów, posiadających niebywale zapasy wina na składach.

Powodem tego faktu jest wprowadzenie cel prohibicyjnych na wina przez państwa sukcesyjne, które dawniej, wchodząc w skład monarchji Austro-Węgierskiej, pokrywały swe naturalne zapotrzebowanie wina na Węgrzech.

Polsko-Węgierskie Towarzystwo dla handlu winem „HUNGARIA“

Towarzystwo to związa swą placówkę w Warszawie, gdyż przedstawicielstwo królewsko-węgierskich piwnic państwowych w Budafok obejmuje firma Baczewski we Lwowie.

O ciekawej tej tranzakcji Izba może służyć swym członkom wyjaśnieniami osobiście.

Targ na wełnę w Budapeszcie.

Pierwsza serja tegorocznego przetargu na wełnę odbędzie się w Budapeszcie w dniu 11 lipca. Wełna przeznaczona na sprzedaż znajdować się będzie w składach firmy „Donau Lagerhäuser A. G., Budapest, IX, Timot u. 1.”, gdzie może być uprzednio przez stawających do przetargu oglądana. Sam przetarg odbędzie się w małej sali pałacu stołecznego Vigadó w dniu 11 lipca o godzinie 3 popołudniu.

Ceny zboża w Budapeszcie.

Gdy w Polsce ceny na zboże spadają, to na Węgrzech odwrotnie idą ostatnio mocno w górę. Pszenicę na październik notują Pengö 23.38, na marzec 25.48, żyto na październik 19.50, kukurydzę na lipiec 22.80 Pengö (ca Zł. 1.60).

Urodzaje zapowiadają się naogół dobrze. Ponieważ skutkiem mrozów część jarych zasiewów wymarła, więc po zaoraniu ponownem zasiano na tych miejscach kukurydzę. Należy więc w tym roku oczekiwać większych zbiorów kukurydzy i przypuszczać zwiększenie hodowli trzody chlewnej. Pod wpływem sprzyjającej pogody łąki i pastwiska rozwijają się dobrze i są dobre widoki na zbiory siana. Warunki chowu bydła są względnie korzystne.

Mrozy na Węgrzech zaszkoziły najbardziej hodowli wina i wiele winnic musiało być powtórnie uprawianych. Również pewne uszkodzenia wyrządziły mrozy w zasiewach koniczyny i lucerny. Drzewa owocowe ucierpiały minimalnie. Rząd węgierski wszczął nadzwyczaj energiczną akcję udzielenia ludności poszkodowanej przez mrozy kredytów siewnych. Akcja ta, przeprowadzona szybko, wydała bardzo dobre rezultaty.

Jak już Izba Handl. Polsko-Węgierska w poprzednich okólnikach donosiła, niedawno został oddany do publicznego użytku nowy port na wyspie Csepel pod Budapesztem. Dyrektor Izby miał okazję zwiedzenia tego portu, który przedstawia się imponująco. Port składa się z kilku części, a mianowicie portu węglowego, portu wolnego, portu wewnętrznego, portu przemysłowego i kanału dunajskiego, Soroksári.

Na szczególną uwagę dla Polski zasługuje Wolny Port, składający się z dwóch odnóg, mających około 1 kilometra długości, szerokość częściowo 150 m, częściowo 100 metrów. Na północnym krańcu wybudowano prostopadły mur nadbrzeżny i nad brzegiem wielki elewator zbożowy o pojemności 35.000 ton ziarna oraz dwa wielkie składy o powierzchni 5.600 m². Sześć wielkich elektrycznych kranów portalowych przygotowano do gaszenia ew. pożaru. Na brzegu południowym tego portu są wielkie składy towarowe dla celów aprowizacji miasta i t. p. W drugim kanale wolnego portu mieszczą się zbiorniki nafty, benzyny i t. p. pojemności łącznej 30.000 ton produktów naftowych.

Wywóz kartofli z Polski na Węgry.

W kwietniu i maju r. b. większe transporty kartofli były wysłane z Polski na Węgry. Rząd węgierski począł robić pewne utrudnienia w przywozie, żądając świadectw zdrowotności, dołączanych przez eksporterów polskich do każdego ładunku. Dzięki niezwłocznej interwencji konsula polskiego w Budapeszcie i Izby Handlowej Węgiersko-Polskiej transporty polskich kartofli zostały wpuszczone na terytorjum Węgier. Zgodnie z przepisami węgierskimi kartofle, eksportowane na Węgry muszą być wolne od t. zw. raka kartoflanego, aby nie zaprowadzić tej zarazy na Węgrzech.

Zapotrzebowanie na zwierzynę.

Węgierski hodowca dziczy, prowadzący swój zakład w Sarod (Fajer vm.) pragnie nabywać w Polsce żywe zające, kuropatwy i bażanty. Wzajemnie mógłby dostarczać do racjonalnych gospodarstw myśliwskich te same zwierzęta w innych odmianach. Gospodarstwa leśne lub myśliwskie mogą otrzymać szczegółowe informacje w Izbie Handlowej Polsko-Węgierskiej.

Walne zebranie siostrzanej izby w Budapeszcie.

Na zebraniu walnem Izby Handlowej Węgiersko-Polskiej w Budapeszcie w dniu 16 maja pod

przewodnictwem Ivana hr. Csekonicisa i przy udziale reprezentantów obydwu rządów, wyrażono radość z powodu stale rozwijających się wzajemnych stosunków gospodarczych, mimo istniejących trudności.

Na wniosek Prezesa b. poseł polski w Budapeszcie, Minister Ignacy Matuszewski został wybrany honorowym prezesem Izby. Walne Zebranie wyraziło specjalne słowa uznania prezesowi Hr. Csekonicisowi i Dyrektorowi Izby p. Antoniemu Steinerowi za pracę pełną poświęcenia i trudu.

Okazje Handlowe.

4185.—Adresy eksporterów nasion uszlachetnionych:

1. Mauthner Ödön, Magtermelö R. T., Budapest, VII, Rottenbiller, ut. 33
2. Magyar Magtenyésztes R. T. Budapest, IV, Kossuth Lajos-u. 3
3. Vetömagmensesítő és ertekesítő R. T., Budapest, V, Mèrleg-u. 3
4. Gróf Eszterhazy Növénymesítő Uzeme Eszterháza, Hongrie.

4190.—Producent wina, Norbert Lippoczy adres Tallya, Comitat Zemplén, oferuje wyborowe wina tokajskie.

4209.—Aparaty do sypania proszku mydlanego do mycia rąk w celu umieszczenia ich w szkołach, wagonach kolejowych i miejscach publicznych, nowego patentu oferuje firma techniczna z Budapesztu.

4273.—Firma Jozsef Seszták z Szeged oferuje najlepsze gatunki papryki oraz szegedyńską legominę mączną „Tarhomya“. Bliższe dane w lzbie.

4275.—Wody mineralne stołowe oferują z Węgier.

Do wszystkich członków Izby.

Izba Handlowa Polsko-Węgierska prosi wszystkich P. T. członków Izby o wpłacenie załączonych składek członkowskich za rok 1929-ty na konto Izby w P. K. O. Nr. 3650. Zarząd Izby przypomina, że instytucja nasza nie jest instytucją zarobkową, a utrzymuje się wyłącznie ze składek członkowskich i opłat za czynności Izby, przeto wzywa członków do spełnienia tego moralnego obowiązku wobec instytucji.

Biuro Izby Handlowej Polsko-Węgierskiej.

Biuro Izby Handlowej Polsko-Węgierskiej jest czynne od 11-ej rano do 7-ej wieczór z przerwą obiadową. Dyrektor Izby, p. Henryk Drozdowski, przyjmuje interesantów od godziny 4-ej do 6-ej po południu. Telefon 219-02.

BANK DYSKONTOWY WARSZAWSKI

Założony w r. 1871

Kapitał akcyjny Zł. 10.000.000.— Fundusze rezerwowe Zł. 5.500.000.—

Główny Zakład Warszawa, ul. Fredry 8.
Oddział Miejski: Warszawa, ul. Senatorska 22.

O d d z i a ł y

Lwów, Łódź, Drohobycz i Borysław.

Złatwia wszelkie transakcje bankowe.

G A N Z

Zakłady Elektryczne i Mechaniczne w Polsce Spółka Akcyjna.

ul. Wiejska №16

ZARZĄD I DYREKCJA W WARSZAWIE
Adres telegr. "Elga-Warszawa"

Telefony 30-50 i 30-90

Centrale elektryczne, turbogeneratory, transformatory,
motory, dynamomaszyny, liczniki, aparaty wysokiego napięcia,
tramwaje.

Motory ropowe Diesla, turbiny parowe, turbiny wodne
systemu Francisa, podstawy walcowe dla młynów,
silniki benzynowe, pompy odśrodkowe.

W Ł A S N E O D D Z I A Ł Y

K R A K Ó W
Główny Rynek №6

L W Ó W
Legionów №3

Składy w Warszawie i oddziałach stale obficie zaopatrzone.

Dom Handlowy
S T A M A T
Sp. z ogr. odp.
Wilcza 23, tel. 245-89

Reprezentacje firm zagranicznych
BRANŻY BUDOWLANEJ

Skład Win i Delikatesów
S I M O N I S T E C K I
Krakowskie Przedmieście 38
tel. 4-18

S p e c j a l n o ś ć
STARE WINA WĘGIERSKIE

Przy składzie win
Winiarnia i pokoje gościnne.

Przedruk dozwolony tylko z podaniem źródła.

Wydawca: Izba Handlowa Polsko-Węgierska w Warszawie (Lengyel Magyar Kereskedelmi Kamara Varsó)
Redaktor odpowiedzialny Henryk Drozdowski.

Odbito w Drukarni współczesnej w Warszawie.